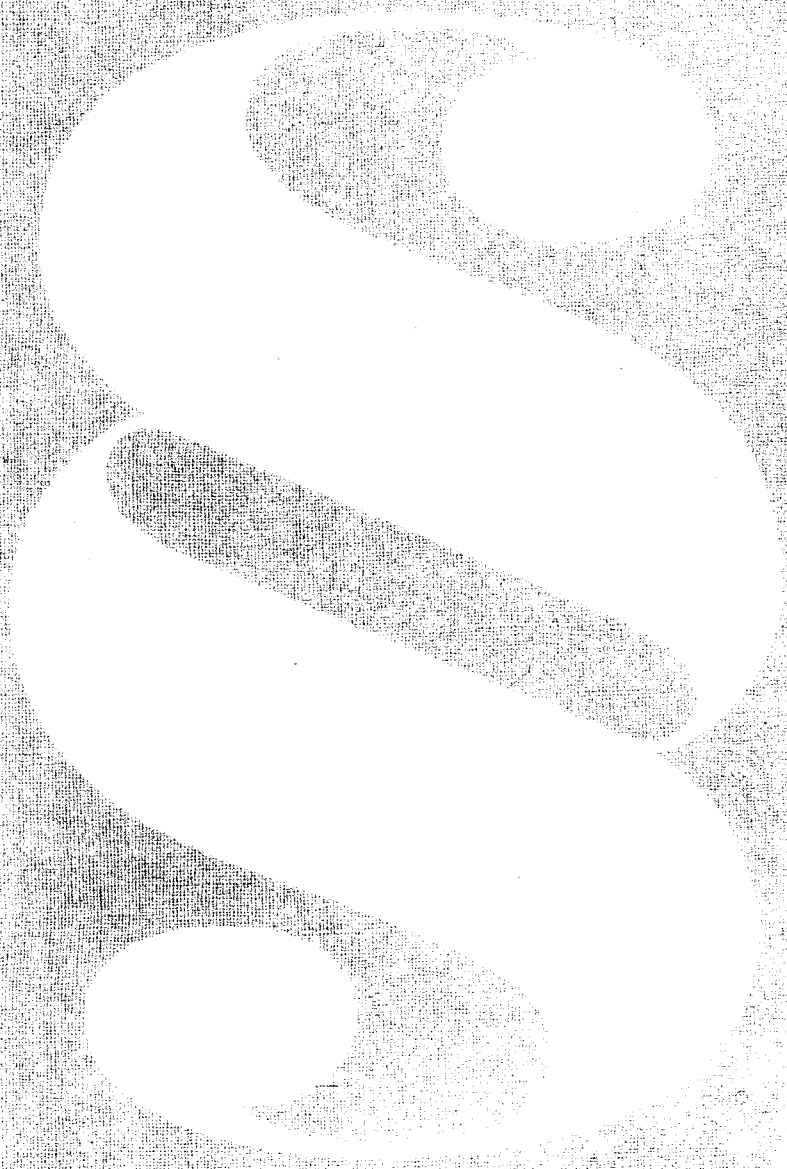

FUNKTIONÆRLOVEN

med kommentarer 10. reviderede udgave ved Kaj Petersen

© G·E·C Gads Forlag 1975
Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse
af denne bog eller dele af den er ikke tilladt iflg. gældende dansk lov
om ophavsret
Alle rettigheder forbeholdes
ISBN 87 12 53497 8

A. Backhausens Bogtrykkeri
ved Holger J. Sørensen, Horsens

INDHOLDSFORTEGNELSE

§ 1. Lovens område	13
1. Lovens område i almindelighed	14
a. Lovens territoriale område	14
b. De af loven omfattede ansættelsesforhold	16
c. Funktionærstatus ifølge aftale	18
d. Beskæftigelsens omfang	19
e. Tjenestestilling	22
2. Handels-, kontor- og lagerarbejde	30
a. Almindelige bemærkninger	30
b. Ekspedition o. lign.	31
c. Repræsentanter o. lign.	37
d. Vikarer	37
e. Viceværter o. lign.	37
f. Telefonpasning	38
g. Hotelportier	39
h. Lagerarbejde	40
3. Teknisk eller klinisk bistandsydelse	43
4. Arbejdsledelse	47
5. Arbejde af overvejende funktionærmæssig art	54
6. Domstolenes kompetence	56
§ 2. Opsigelse	57
1. Midlertidigt arbejde	60
2. Arbejde på prøve	63
3. Tjenesteforhold på bestemt tid eller for et bestemt arbejde	65
4. Opsigelse i faste tjenesteforhold	67
a. Almindelige regler	67
b. Om skriftlig opsigelse	68
c. Opsigelse i øvrigt – mundtlig opsigelse	71
d. Før tjenesten er tiltrådt	74
5. Opsigelse fra arbejdsgiverens side i almindelighed	76
a. Varslerne	76
b. Særlige varsler i forbindelse med ferie	76
c. Tjenestetidens beregning	80

d. Opsigelse, der kun er formel	80
e. Genansættelse	81
f. Midlertidig fortsættelse af tjenesteforholdet	83
g. »Løbende opsigelse«	85
6. Opsigelse fra arbejdsgiverens side når funktionæren har tjenestebolig	86
a. Det særlige opsigelsesvarsel i tjenesteforholdet	86
b. Tjenestebolig	87
c. Retten til efterbolig	87
d. Vederlag for efterbolig	87
e. Arbejdsgiverens ret til at forlange fraflytning »straks«	88
f. Flytteomkostninger	88
g. Huse på landet	89
7. Forretningsoverdragelse	89
a. Principielle synspunkter	89
b. Funktionæren er forpligtet til at fortsætte hos en ny ejer	93
c. Funktionæren fortsætter ikke hos den nye ejer	94
d. Funktionæren fortsætter hos den nye ejer	95
8. Suspension	98
9. Ændring af løn- eller arbejdsvilkår	100
10. Opsigelse fra funktionærens side	108
a. Varslet	108
b. Længere varsel ifølge aftale	109
c. Arbejdsgiverens opsigelse betager ikke funktionæren retten til at sige op	110
d. Efterbolig	110
11. Arbejdsstandsning	110
12. Konkursprivilegium	111
13. Lønmodtagernes Garantifond	112
§ 2a. Fratrædelsesgodtgørelse	113
1. Indledende bemærkninger	114
2. Ansættelsestidens beregning	116
3. Ret til fratrædelsesgodtgørelse erhverves ved arbejdsgiverens opsigelse	117
4. Bortvisning	118
5. Pension fra arbejdsgiveren	118
6. Offentlig pension	119
7. Fratrædelsesgodtgørelsens beregning og betaling	120
8. Skat	121
9. Konkursprivilegium	121

§ 2b. Godtgørelse ved ikke rimeligt begrundet opsigelse	121
1. Indledende bemærkninger	122
2. Retssag eller nævnssag	124
3. Ikke rimeligt begrundet	125
a. Almindelige synspunkter	125
b. Konkrete spørgsmål	131
4. Kravet på opsigelsesgodtgørelse ved ikke rimeligt begrundet afskedigelse	134
a. Betingelserne for at kunne gøre krav gældende	134
b. Opsigelsesgodtgørelsens fastsættelse	134
c. Ansættelsestidens beregning	135
d. Månedslønnens beregning	135
5. Godtgørelse ved uberettiget bortvisning	136
6. Skat	136
7. Konkursprivilegium	136
§ 3. Arbejdsgiverens misligholdelse	137
1. Arbejdsgiverens misligholdelse	138
2. Er arbejdsgiveren definitivt bundet ved en ulovlig bortvisning eller en opsigelse med for kort varsel	141
3. Erstatning	143
a. Almindelige bemærkninger	143
b. Indtil tre måneders opsigelsesvarsel	144
c. Stillingen var allerede opsagt	145
d. Mere end tre måneders opsigelsesvarsel	146
e. Tjenesteforhold på bestemt tid	150
4. Skat	151
5. Konkursprivilegium	152
§ 4. Funktionærens misligholdelse	152
1. Funktionærens misligholdelse	153
2. Retspraksis vedrørende misligholdelse	155
a. Henvendelse til firmaets forretningsforbindelser med fremtidigt samarbejde for øje	155
b. Erhvervsarbejde for andre – Bierhverv	156
c. Forberedelse af overgang til ny virksomhed	160
d. Nægtelse af at efterkomme ordre	162
e. Udeblivelse fra tjenesten	164
f. Fejl og forsømmelser i arbejdets udførelse	169
g. Utroskab	174
h. Upassende optræden	180
i. Anholdelse, fængsling, spirituskørsel m. v.	183
k. Illoyalitet	186
3. Misligholdelse skal påberåbes straks	188
4. Erstatningen	191

§ 5. Sygdom	193
1. Sygdom opstået før tiltrædelsen	194
2. Sygdom opstået efter tiltrædelsen	197
a. Sygdom er lovligt forfald	197
b. Selvforskyldt sygdom	198
3. Underretningspligt og lægeattester	200
a. Underretningspligt	200
b. Lægeattester og specialisterklæringer	203
4. Funktionærlovens regler om løn og pleje	212
5. Aftale om forkortet opsigelsesvarsel	212
6. Anciennitetserhvervelse under sygdom	214
7. Dagpengeloven	214
§ 6. Militærtjeneste	216
1. Aftjening af værnepligt	217
2. Opsigelse	217
3. Funktionærens lønkrav	219
4. Funktionærens underretningspligt	219
5. Følgerne af unkladt underretning	220
a. Ved første indkaldelse	220
b. Ved senere indkaldelse	221
6. Genindkaldtes ret til at genindtræde i stillingen	222
7. Anciennitetsspørgsmål	223
§ 7. Graviditet	223
1. Graviditet opstået før ansættelsen	224
2. Graviditet under ansættelsen	225
a. Afskedigelse	225
b. Underretningspligt	227
c. Arbejdsudygtighed	228
d. Frigørelse for arbejde, uden at der foreligger arbejdsudygtighed	229
e. Svangerskabsløn	230
f. Anciennitet	232
g. Dagpengeloven – Refusion af løn under svangerskab	232
§ 8. Efterløn	233
1. Forhold til tidligere lovgivning	233
2. Ansættelsestiden, efterlønnens beregning og udbetaling	234
3. De til efterløn berettigede personer	235
4. Efterlønnen er en personlig ret	237
5. Konkursprivilegium	238
§ 9. Udlæg, forskud, vederlag til provisionslønnede funktionærer	239

1. Kun handelsrejsende, der er funktionærer i lovens forstand	240
2. Forskud på udlæg	241
3. Afholdelse af udlæg	241
4. Tilbagebetaling af provisionsforskud	242
5. Tilbagebetaling af ydede lån	244
6. De i §§ 2 a, 2 b, 3, 5, 6, 7 og 8 omhandlede ydelser ...	245
§ 10. Organisations- og forhandlingsret	248
1. Organisationsret	249
2. Oplysning om løn- og arbejdsvilkår	251
3. Funktionærens forhandlingsret	251
4. Arbejdsgiverens forhandlingsret	253
5. Forhandlingsrettens indhold	253
6. Forhandlingsprotokol	254
7. Straf	254
§ 11. Beskikkelse af mæglingensmand	255
§ 12. Mæglingens foretagelse	255
§ 13. Straf for unkladelse af at føre protokol og af at møde til mægling	256
§ 14. Mæglingensmandens vederlag	256
Noter til §§ 11–14	256
1. Mæglingensmandens beskikkelse og vederlag m.v.	256
2. Mæglingens foretagelse	258
§ 15. Hverv udenfor tjenesten	258
1. Hverv udenfor tjenesten	258
2. Uden ulempe for virksomheden	261
3. Aftaler i strid med § 15 – opsigelse	261
§ 16. Arbejdssøgning	262
1. Bemærkninger til § 16	262
§ 17. Tjenesteattest	263
1. Tjenesteattest	263
2. Straf	264
§ 17 a. Tantieme	264
1. Indledende bemærkninger	265
2. Krav på forholdsmæssig andel	266
3. Tantieme m. v. skal være en del af aflønningen	267

a. Aftaler om tantieme af overskud	267
b. Andre løntillæg	268
4. Retspraksis	268
5. Konkursprivilegium	277
§ 18. Konkurrenceklausuler	277
1. Indledning	278
2. Ikke drive forretning eller anden virksomhed	279
3. Begrænsning i retten til at aftale konkurrenceklausuler	280
a. Begrænsningen og dens begrundelse	280
b. Aftale om funktionærøpfindelser	281
c. Særlig betroet stilling	281
4. Tidsbegrænsning og vederlag	284
5. Vederlagets fastsættelse	285
§ 19. Avertering	286
1. Avertering	287
2. Depositum	287
3. Straf	288
§ 20. Sikkerhedsstillelse	288
1. Område	288
2. Depotets udbetaling	289
3. Undladelse af at deponere	289
4. Konkursprivilegium	289
§ 21. Lovens ufravigelighed	289
1. Lovens regler kommer til anvendelse på alle aftaler	290
vedrørende funktionærforhold	290
2. Afkald på rettigheder, der opvejes af bedre vilkår i an-	292
den henseende	292
3. Afkald på rettigheder i forbindelse med opsigelse	294
4. Rettighedsfortabelse som følge af funktionærens passi-	297
vitet	297
5. Aftaler om opsigelse uden varsel ved ikke-opfyldelse	299
af vilkår	299
6. Undtagelsesbestemmelsen i stk. 2	301
§ 22. Lovens Ikrafttræden	302
1. Ikrafttræden	302
2. Undtagelsesbestemmelse m. h. t. § 9	304
3. Grønland	304
Register	305

FORORD

I denne udgave er citeret domme, som siden funktionærloven af 13. april 1938 er afsagt, dels på grundlag af denne lov, dels på grundlag af lov om retsforholdet mellem arbejdsgivere og funktionærer af 9. juni 1948. Domme, som på grund af ændringer i lovteksten ikke længere har praktisk betydning, er udeladt. I et vist omfang er – navnlig til §§ 3, 4 og 17 a – citeret ældre domme, der kan tjene til belysning af det i bemærkningerne anførte.

Domshenvisningerne er førte à jour til U 1974, p. 640.

Loven af 1948 er ændret flere gange, senest ved lov nr. 224 af 19. maj 1971.

Rigsdagsforhandlingerne vedrørende loven af 13. april 1938 findes i Folketingstidende 1937/38 sp. 189, 2295, 5200, 5317, Landstingstidende sp. 1356, 1440, 1451, tillæg A, sp. 2485, tillæg B sp. 2073, tillæg C sp. 1393, 1935.

Rigsdagsforhandlingerne vedrørende loven af 9. juni 1948 findes i Folketingstidende 1947/48 sp. 2188, 2367, 4648, 4670, Landstingstidende sp. 1302, 1314, 1321, tillæg A sp. 3969, tillæg B sp. 1743, tillæg C sp. 1761.

Rigsdagsforhandlingerne vedrørende loven af 3. december 1952 findes i Landstingstidende 1952/53 sp. 5, 15, 67, 69, Folketingstidende sp. 689, 747, 792, tillæg A sp. 2771, tillæg B sp. 13, tillæg C sp. 5, 7.

Folketingets forhandlinger vedrørende loven af 20. marts 1964 findes i Folketingstidende 1963/64 sp. 423, 838, 3432, 3680, tillæg A sp. 209, tillæg B sp. 261, 523, tillæg C sp. 217.

Folketingets forhandlinger vedrørende loven af 18. juni 1969 findes i Folketingstidende 1968/69 sp. 2594, 3974, 7452, 7755 tillæg A sp. 2849, tillæg B 2561 og tillæg C sp. 961.

Folketingets forhandlinger vedrørende loven af 19. maj 1971 findes i Folketingstidende 1970/71 sp. 667, 916,

1299, 6433, 6525, tillæg A sp. 1243, 1331, tillæg B 1817, tillæg C 903.

Landsretssagfører Philip Ingerslev og advokat Niels Johan Petersen har bistået ved revisionen af tekst og domsreferater.

September 1974.

FORKORTELSER

Betænkning 1968	Betænkning nr. 513/1968 om funktionærlovens §§ 1, 8 og 10.
Borum Carlsen	O. A. Borum: Lovkonflikter, 8. udg. H. G. Carlsen: Dansk Funktionærret, 2. udg.
Dagpengeloven	Ole Hasselbalch: Dagpengeloven (1973)
F. T.	Folketingstidende.
H.	Højesteretsdom.
HT.	Højesteretstidende.
Illum	Knud Illum: Den kollektive Arbejdsret, 3. udg.
Jur.	Juristen.
Kommentarer	Kommentarer til danske højesteretsdomme 1950/62.
Kufahl	Paul Kufahl: Funktionærloven, 3. udg.
Lov 1938 Munch	Funktionærloven af 13. april 1938. Mogens Munch: Tillæg til konkursloven (1972).
Opslagsbog om dagpenge	Kirsten Bitsch og Niels Frederiksen: Opslagsbog om dagpenge (1974).
Philip	Allan Philip: Dansk international Privat- og Procesret (1971).
Revisionsbetænkning	Betænkning afgivet af det af Arbejds- og Socialministeriet den 16. april 1946 nedsatte udvalg om revision af funktionærloven.
SHT.	Sø- og Handelsretstidende.
TFR.	Tidsskrift for Retsvidenskab.
U.	Ugeskrift for Retsvæsen.
VL.T.	Vestre Landsretstidende.

§ 1

Stk. 1. Ved funktionærer forstås i denne lov følgende personer:

- a. Handels- og kontormedhjælpere, beskæftiget ved køb eller salg, ved kontorarbejde eller dermed ligestillet lagerekspedition.
- b. Personer, hvis arbejde består i teknisk eller klinisk bistandsydelse af ikke-håndværks- eller -fabriksmæssig art, og andre medhjælpere, som udfører et arbejde, der kan sidestilles hermed.
- c. Personer, hvis arbejde udelukkende eller i det væsentlige består i på arbejdsgiverens vegne at lede eller føre tilsyn med udførelsen af andres arbejde.
- d. Personer, hvis arbejde overvejende er af den under a. og b. angivne art.

Stk. 2. Det er en betingelse for lovens anvendelse, at den pågældende beskæftiges af vedkommende arbejdsgiver gennemsnitlig mindst 15 timer ugentlig, og at han indtager en tjenestestilling, således at han er undergivet arbejdsgiverens instruktioner.

Stk. 3. Denne lovs bestemmelser kommer ikke til anvendelse på tjenestemænd – eller aspiranter til tjenestemandstillinger – under staten, folkeskolen, folkekirken eller kommunerne, på de af sømandsloven af 7. juni 1952 omfattede funktionærer eller på de af lov om lærlingeforhold omfattede lærlinge. Bestemmelserne i §§ 10–14 gælder dog for de af sømandsloven omfattede funktionærer.

Kommentarerne til lovens enkelte bestemmelser og de dertil knyttede talrige domsreferater giver ikke blot den juridiske praktiker, men også organisationsmanden, arbejds-giveren og funktionæren en hurtig og pålidelig orientering om lovens regler og deres fortolkning.